

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 glđ., za pol leta 8 glđ., za četrt leta 4 glđ., za en mesec 1 glđ. 40 kr.

V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 glđ., za pol leta 6 glđ., za četrt leta 3 glđ., za en mesec 1 glđ. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 glđ. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljuje 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 164.

V Ljubljani, v četrtek 19. julija 1888.

Letnik XVI.

o spravi med Nemci in Čehi.

△ Nemško-liberalni listi pisali so pred nekimi dnevi, da je knez Lobkovic znova pričel obravnave o spravi med Nemci in Čehi. Ali je kaj resnice na tem, ni še prišlo v javnost, gotovo pa je, da je ravno „češko vprašanje“ od začetka ustavne dobe vzrok mnogim hudim strankarskim bojem, ki slabé in ovirajo v deželi uspešno tekmovanje na polji omike, umetnosti in vede ter trajni in trdni ustavni red v državi. V krasni rodovitni in bogati deželi ob Veltavi in Labi, katero je narava omejila in ločila od sosednih dežel, bivata že stoletja češki in nemški narod ter sta se po stoletnem skupnem veselju in trpljenju, mnogih duševnih in materijalnih koristih in krvni zvezi tako spojila, da bi popolna njuna ločitev ne bila brez slabih nasledkov za deželo in državo. Že nad dvajset let vršé se obravnave o spravi in poštenu pogodbi, toda doslej so se razbili vsi poskusi ob neodjelnosti Nemcev na Češkem. Nemško-liberalna stranka — in to je navadno povsod — drži se nekrščanske in vsem človekoljubnim načelom nasprotne teorije o kládivu in nakovalu ter zahteva brezozirno dvomljive vrednosti čast, biti kládivo.

Vsakdo mora priznati, da je češka stranka, na čelu jej dr. Rieger, odjenjala do skrajne meje; voditelj njen žrtvoval je skoraj samega sebe in popularnost svojo pri narodu, ker je prepričan o potrebi miru v deželi in navdušen za blagor, srečo in slavo naroda svojega. Dr. Rieger — gotovo se ne motimo — tako trdno véruje v prihodnost Avstrije, da spravi mej Nemci in Čehi žrtvuje delo vsega svojega političnega življenja.

Že dne 22. avgusta 1868. leta povdarjali so češki poslanci v svoji izjavi, „da želé tako spravo z nemškimi sodeželani, po kateri se ne bodo kratile pravice nobeni narodnosti le z močjo večine“.

Po deželnozbornih volitvah l. 1870. sešel se je klub čeških poslancev k posvetovanju o pogojih sprave. Dr. Rieger, dr. Belsky in dr. Klauudy prišli so kot deputacija dne 26. avgusta v nemški klub ter razložili povod svojega prihoda. Še isti večer je

naznanila deputacija nemškega kluba češkim poslancem, da so zadovoljni s predlogom, na kar je dr. Rieger odgovoril: „Bog blagoslovi to dejanje!“

Posvetovanja spravnega odbora bila so brez-uspešna. Leta 1871. in 1878. ponujali so zopet češki poslanci roke v spravo. Dr. Rieger je zadnje leto govoril znane besede: „Ako naši nemški sodeželani devetindevetdesetkrat odbijejo roko, ponudili jim jo bomo stokrat“. Dne 1. avgusta 1883 je dr. Rieger zopet obravnaval z dr. Schmeykalom o spravi. Čez nekaj dni mu je odgovoril voditelj Nemcev na Češkem, da so nemški zaupni možje odločno odbili ponudbo.

Najbolj se je poostril razpor mej Čehi in Nemci dne 22. decembra 1886, ko je nemško-liberalna stranka zapustila deželni zbor. V septembru 1887 je dr. Rieger znova pričel obravnave, in deželni maršal knez Lobkovic je osobno razložil dr. Schmeykalu pogoje: Da se ustanovi nemška kurija deželnega zbora, da ni treba vsem sodniškim uradnikom znati obeh deželnih jezikov, kar je za Nemce gotovo velikega pomena, ker se nočejo učiti češčine. Konečno naj bi občine, ki morajo za narodne manjšine ustanovljati šole, dobivale primerne podpore iz deželnega zaklada, kar je zopet velika koncesija nemškemu mestom, ki se branijo za Čehé graditi šole.

Meseca januarija tekočega leta ponovil je knez Lobkovic povabilo k obravnavam. Dne 22. januarija je dr. Schmeykal odločno odbil ponudbo.

Iz tega prepriča se vsakdo, da bi Nemci le tedaj sprejeli ponudbo, ko bi se jim Čehi popolnoma udali ter jim prepustili neomejeno vodstvo v javnem življenju. Ko bi bilo Nemcem v resnici na tem ležeče, da se napravi mir v deželi, morali bi se vdeležiti nasvetovanih posvetovanj, ker le tem potom je sprava mogoča. Nemci postavljajo se vedno na vzvišeno stališče ter oholo vprašujejo Čehé: „Kje so Vaša poverilna pisma?“ To je navadni hocuspocus! Glavni vzrok nemške neodjelnosti pa je needinost nemške stranke na Češkem. Starejši in treznejši voditelji morajo plesati, kakor jim godejo mladi oblastni kalini, in to je ravno naj-žalostnejše. Presvetli cesar sam želi to spravo, in

gotovo bi bil najlepši izraz zvestobe vladarju, ko bi se sprava uresničila pred slavnostjo cesarjeve štiridesetletnice. Ako pa bodo Nemci ostali trdovratni, dokazali bodo svetu, da niso sposobni za pravično in nepristransko vlado.

Papeževa okrožnica o človeški prostosti.

(Konec.)

Nasprotno pa drugi sicer ne ugovarjajo, da cerkev pravomočno obstoji — saj tega tudi ne morejo zanikavati —; vendar pa ugovarjajo njenemu značaju, njenim posebnim pravicam, kakor bi namreč ne bila popolna družba. Ti trdijo, da cerkev nima oblasti zakonov dajati, soditi, krivice kaznovati. Pusté jej samo, naj opominja, naj sovete daje in naj tiste vodi, ki se jej iz lastnega nagiba, prostovoljno klanjajo. S takimi načeli pa kazé popolnoma značaj božje družbe, omejujejo in manjšajo njeno veljavo, njeno učiteljsko oblast, z jedno besedo: vse njeno delovanje. Z druge strani pa moč svetne oblasti tako vzvišujejo, da bi radi podvrgli cerkev božjo pod popolno oblast državno, kakor so jej podvržene druge prostovoljne družbe državljanov. V zavrnitev teh naukov služijo nam dokazi, katerih so se posluževali že apologeti in katere smo že tudi mi naveli v svoji okrožnici „Immortale Dei“. Iz teh dokazov izprevidimo, da ima cerkev po božji naredbi vse lastnosti in pravice pravomočne, najvišje, v vsakem oziru popolne družbe.

Veliko je pa tudi takih, ki nikakor ne odobrujejo misli, naj se cerkev od države loči. Vendar pa ti na to delajo, da bi se cerkev pokorila časovnim razmeram, in da bi se klanjala in ravnala po zahtevah, katere stavi našega časa modrost v vladanji držav. Tako načelo je spoštovanja vredno, če je zmerno in ne nasprotuje resnici in pravici: namreč, da je cerkev, imajoča upanje za kako dobroto, popustljiva, in časovnim razmeram toliko odjelniva, kolikor dopusti svetost njene službe. — Drugače

LISTEK.

O pijancih.

Čim več kedó pije, tem večjo žejo ima. Skoro vsak človek živi neredno, ki se dá privezati na — krčmo. Jedva vstane, že vtika nos svoj v pol litra, in denarci njegovi jamejo teči v odprtino, ki se nahaja ravno pod nosom. Ni sicer kovač, ali v grlu ima vedno iskro, in vse ljubljanske krčme je ne morejo pogasiti. Ko bi vse sklenice, kojih vsebino je izpil, naložil náse, visočina njihova presežala bi babilonski stolp; in ko bi vse, kar je popil, mogel spraviti v jedno samo posodo, morala bi biti velika kakor jezero, da bi skočil vánj ter se utopil. Če ga vprašate, kako se ima, odgovori vam, da bi se imel jako dobro, ko bi le mogel pogasiti žejo. Listnica njegova je pol litrova steklenica, hranilnica njegova gospoda Oderuha krčma. Čudna voda, koja ga uničuje, pohaja iz te ali one kleti, in tolažba duši njegovi je „mačkovina“. Najbolje dá se primerjati sodu, ki živi in hodi. Gáslo njegovo je: „Kedór kupuje mesó, kupuje kosti, in kedór kupuje vino

ali pivo, kupuje vino in pivo.“ Poleti pije, da bi se ohladil, in po zimi pije, da bi se ogrel.

Vode se boji, kakor peklenšček križa. Pravi, da bi ga črpalo ubilo; toda on ji ne dá priložnosti, da bi mogla dokazati, kako laže. Pitje hladne vode ne položi še človeka na postelj in ne privede ga v dolgove, tudi ne stori žene vdove, otrok pa sirotke. „Smrt in izsuševanje grla po pijančevanju so sosedje“, pravil je star Skot, in imel je prav. Pravijo, da pijančevanje stori iz mnogih ljudi blazne, iz drugih živine in celó vrage. Ali počenja naj ž njimi kar hoče, vsem postavlja na glavo norčevó čepico z rogljički. In taki preopiti norčki hočejo biti še za sodnika ter se posmehujejo treznim ljudem. Nekateri moji tovariši norčujejo se z menoj, da se ne vpijanim, in jaz bi se posmehoval lahko njim, da se upijanijo, ali zjokal bi se raje nad njimi, če pomislim, kako blazni so. Dokler pijača utaplja samozavest in razum, dotlej bodo padali ti in jednaki sveti na njih možgane, kakor grah ob zid ali bob ob steno. Pijanemu človeku mogó se smejati samo otroci in neumneži, ki zaradi njegove smešnosti ne vidijo, kako hira na duhu in telesu. O kako istinita je resnica: „Nijeden pijanec ne bode videl večnega

življenja!“ ali pa naša prislovica: „Pijanec se spreobrne, ko se v jamo zvrne!“

Ni je še tako grde besede in dejanja, kojega bi se pijanec sramoval. K takemu živemu gnojišču bi se pošten človek niti približati ne smel. Ko se jame opotekati, postane slep, a ima dobre oči; hromec, pa ima dobre noge. Vidi dvojno luno, dvoje durí v krčmo, in hoče vun skozi obe.

Salomon že pravi, da pijanec in zapravljivec morata osiromašiti. Korak za korakom pada globočeje. Obrt njegov in poklic zaostajata, zaup gine, samo ta nagnjenost k „glažku“ je vedno nepremenjena. Povabi ti prijatelje svoje na „poliček“ in opazi li, da je pozabil doma novce, mora seveda plačati zanj stari prijatelj. Izposója si tako dolgo, da mu nihče konči ne posodi še počenega groša ne.

Sramožljivost zapustila ga je že davno, dasi se ga oni, koji ga poznajo, sramujejo. Usta mu meljejo kakor mlin in so polna ostudnih kvant; pri vinu ali pivu je dokaj ljubeznjiv, priseza ti, da te ljubi in ti pripiva na zdravje. Ubogi trap, blagoslov njegov prinaša mnogo slabega, komur ga on deli. Ženi svoji in otrokom podelil je tega blagoslova že toliko, da se kar tresejo, ko odpre vrata.

pa je z zadevami in nauki, katere so sprijene nravi in napačni razsodki protipostavno vpeljali. Ni ga časa in ga ne bode, da bi svet ne potreboval vere, resnice in pravice. Ker pa je Bog postavil te najimenitnejše in najsvetejše zadeve pod varstvo svete cerkve, ne more biti nič krivičnejšega, kot zahtevati, naj se ona ne zmeni za napake ali krivice, ali naj bi bila popustljiva v takih rečeh, ki so veri škodljive.

Iz povedanega torej sledi, da nikakor ni smeti zahtevati, braniti, podeljevati popolno prostost mišljenja, pisanja, učenja, ali vsestransko versko prostost, kakor da bi to bile naravne človeške pravice. Kajti če bi to bile, smeli bi se ustavljati božjim zapovedim, in človeška prostost bi se ne smela omejevati z nobeno postavo. — Istotako sledi, da se navedene vrste prostosti morejo dopuščati iz pravičnih vzrokov, vendar pa le v oni meri, ki smo jo označili, da se ne sprevržejo v strast in razbrzdanost. — Kjer so pa te prostosti vpeljane, posluževati se jih je tako, da morejo državljani prav delati, in tako kakor cerkev o njih sodi, naj tudi državljani o njih sodijo. Vsaka prostost naj se ima namreč kot zakonita, če povspešuje, kar je npravno dobro, sicer pa nikoli.

Kjer vlada državljane tako stiska, da veliko trpé od krivične oblasti, dovoljeno je, prizadevati si za tako vravnavo države, da bode možno prosto gibati se. Tu namreč se ne tirja ona brezmejna in pregrešna prostost, marveč išče se samo neko polajšanje vsem v korist in zahteva se samo to, da se tam ne krati tudi pravica dobro delati, kjer se dopušča slabo delati.

Tudi ni samo ob sebi zoperpostavno, če se daje prednost taki državni obliki, pri kateri je tudi ljudstvo zastopano, samo da se iz vida ne izgubi katoliški nauk o izviri in izvrševanju očitne oblasti. Cerkev namreč ne obsoja nobene od raznih državnih oblik, da so le same po sebi sposobne povspeševati blaginjo državljanov; a ona hoče, in isto tirja že tudi narava sama, da so tako vravnane, da se ne krati nikomur nobena pravica, najmanj pa cerkvi.

Prav in dobro je, pečati se z javnim življenjem, razun če se tu ali tam zaradi posebnih časovnih razmer drugače ukrene. Cerkev celó želi, da vsak pripomore k občni blaginji ter, kolikor je v njegovi moči, državne koristi brani, varuje in povspešuje.

Cerkev tudi ne obsoja, če njeni narodi nočejo služiti niti kakemu zunanjemu vladarju, niti sploh kakemu vrhovnemu gospodu, če se to more tako zgoditi, da se nikomur krivica ne dela. Konečno tudi onih ne graja, ki se potezajo, da bi živele občine in mesta po svojih zakonih, in da bi se dala občanom in meščanom prilika, kolikor mogoče zboljšati si blagostanje. Cerkev je bila vsegdar zmernih meščanskih prostosti najzvestejša povspešiteljica. Priče tega so nam vzlasti italijanska mesta. Z meščansko svojo ustavo pridobila si je v časi, ko je izveličalna cerkvena krepost brez nasprotnikov prešinjala vse javno življenje, blagostanje, bogastvo, slavno ime.

Trdno upamo, častiti bratje, da bode to, kar smo vam v smislu vere in pameti po naši apostolski službi poročili, prav mnogim v veliko korist, vzlasti še če vi svoje napore našim pridružite. V to povzdigujejo v ponižnosti srca svoje oči k Bogu in

Ali bi ne bilo dobro, da bi se beznice zabile?

Toda tu čujem prijatelja hmelovine, vina in žganja razjarjenega klicati, rekoč: „Kaj! Ubogemu človeku jemati pivo in vino?“ Kakor bi ga sami ne tiščali v propad, ti prijatelji s tem, da pijančevo nenasiljivost še lehkomišelnó zagovarjajo.

Litrova steklenica izpraznjuje jedilno omaro in mizo, mori ženo in deca slači! Liter je velik tat, uničevalec domačega miru in morilec zadovoljnosti, in najbolje bi bilo, razbiti ga na drobne kose ali pa mu odkazati prostor na polici z navzgor obrnenim dnóm.

Minole dni čital sem v starih novinah, iz kojih sem izstrigel tó-le opomnjo za pijance, naslovne besede: Pijančevanje izganja um, uničuje telo, seka zunanje in notranje nezaceljive rane, je čarodejec zmislov, vrag duše, tat žepu, kralj beraške palice, nesreča žene, tčda in gorjé otrokom.

Kedór drugemu napiva na zdravje, pa svoje lastno uničuje, je — samomorilec! A. S.

goreče prosimo, naj blagovoljno razlije luč svoje modrosti in svojega soveta čez vse ljudi, da morejo, oblagodarjeni s tema krepostima, v zadevah tolike pomembe pravo spoznati in temu spoznanju vsegdar in stanovitno primerno živeti po resnici v zasebnem in javnem življenji. — V poročstvo nebeskih darov in v dokaz naše blagovoljnosti podelimo v Gospodu radi apostolski blagoslov vam duhovnikom in vsemu vaši skrbi izročnemu ljudstvu.

Dano v Rimu pri sv. Petru dne 20. junija 1888, v najednjem letu našega papeževanja.

Leon XIII., papež.

Politični pregled.

V Ljubljani, 19. julija.

Notranje dežele.

Cesar se bo vdeležil z nadvojvodama Albrehtom in Jožefom meseca septembra vojaških vaj v Hrvaški ter bo prišel dne 11. septembra v Belovar.

Naučno ministerstvo namerava zopet uvesti na nižjeavstrijskih gornjih realkah veronauk kot obligaten predmet, kar so odpravili deželni zakoni.

„**Wiener Ztg.**“ objavlja potrjeni postavi o prodaji državnih nepremičnin in o podaljšanju zakona gledé pristojbinskih olajšav pri zemljiških izknjiževanjih manjših dolgov.

Dunajski vladni krogi smatrajo ločitev zakona kralja Milana in Natalije kot dognano stvar. Le še neke formalnosti bajé ovirajo proglašenje dotične listine.

Prošnjo za odpuščenje kazni **Schönererju** je pravosodno ministerstvo odklonilo.

Štajerski deželni zbor se bo na kratek čas sešel, kakor že poročano, koncem avgusta; prihodnje zasedanje bo imel potem meseca januarija.

Zagrebski mestni svet je dne 16. t. m. sprejel ponudbo ogerske hipotekne banke v zadevi mestnega posojila 1.800.000 glđ.

Dalmatinski deželni zbor je dne 16. t. m. potrdil v tretjem čitanju postavni načrt o predruženju §. 33 občinskega volilnega reda. Pri posvetovanju o deželno-šolskem zakladu so se izčrtali vsi troški za dvojezično šolo v Trogiru, ker po mnenju večine nasprotuje dvojezičnost zakonitim določbam; temu je odločno oporekal vladni zastopnik v šolskih zadevah, nadzornik Peričić. Potrdil se je proračun deželnega zaklada. Deželni zbor je sklenil na Klajčev predlog, da se še enkrat obrne s prošnjo do vlade zaradi zgradbe železnične proge mej Kninom in Zadrom.

Vnanje države.

Kakor poročá „**Italie**“, obiskal bo meseca oktobra **nemški cesar italijanskega kralja** v Rimu, popred pa se bo sešel z **avstrijskim vladarjem**. — Merodajni krogi te vesti do sedaj še niso potrdili.

Srbski kralj bo v kratkem obiskal neke avstrijske toplice. Z vseh krajev mu dohajajo prošnje občin, naj opusti misel na ločitev zakona. Nesrečni Nataliji je dunajsko prebivalstvo priredilo izjave, kar je pa napotilo vlado, da je s celo tropo redarjev obkolila hótél „**Imperial**“. Naznanila je ob enem kraljici, da njeno bivanje v Avstriji lahko učini zmešnjave — zapusti naj avstrijska tla. Nemške oblasti se menda že sramujejo svojega odurnega postopanja v Wiesbadnu. „**Nat. Ztg.**“ celó trdi, da je Nemčija ni pregnala, kar je pa neresnica, kajti kraljica je brzojavila Krističu: „... 15 ur smo bili vsi obkoljeni od redarjev, bili smo vjetniki. Vlada mi je naznanila, da moram 6 ur po odhodu prestolonaslednikovem odpotovati. Vse to se je zgodilo na Vaše zahtevanje; tirjam zaradi tega, da mi naznanite, kojega hudodelstva sem se zakrivila. Ni se mi treba bati luči niti gledé političnega, niti zasebnega življenja.“ Predvčerašnjim zvečer je kraljica, kakor pišejo dunajski listi, odpotovala v Pariz. — Poročila dunajskih listov, da je Ristič izrazil svoje obžalovanje zaradi kraljičine svojeglavnosti, odločno zanikuje dobro poučeni krogi belgrajski, naglašajoč, da si je Ristič vedno prizadeval spraviti kralja s kraljico.

Havasovo izvestje trdi, da se še vedno ni polegla razprtija mej **bolgarsko-ministerskimi liberalci** in konservativci. Za sedaj pa se še ni bati krize, ker niti ena niti druga stranka noče odstopiti od krmila, dokler ne bo izreklo sobranje odločilne besede. — Prihodnjo nedeljo bo zapustila princesinja Klementina bolgarska tla, ki so ji postala prevročá.

Ruski krogi se ne strinjajo z nemškim predlogom gledé nove konference. Vedno mnogobrojneje se čujejo glasovi, ki priporočajo vladi, naj se v nobeni točki ne zaveže nasproti mirovni ligi.

Nemškega cesarja pričakujejo jutri opoludne v Kronstadt. Viljem bo obiskal tudi Petrograd in Krasnoje Selo. Mudil se bo vsega skupaj v Rusiji štiri dni. — Dunajski diplomatje zatrjujejo, da je Bismarckov tajni namen, ki je v zvezi s potovanjem cesarjevim, predlog o zopetni berolinski konferenci, ki naj bi se vršila pod predsedstvom Nemčije v Berlinu. Pri tej priliki bi se presodile vse do sedaj

neizvršene točke berolinske pogodbe. Bismarck bi, kratko rečeno, zopet rad postal „pošten mešetar“. Ako bo Rusija ostala pri svojih zahtevah glede Bolgarije, tirjala bo Avstrija prisvojitve Rusne in Eregovine. — Berolinski bankirji prorokujejo, da se bo zopet zvišal kurz ruskih rubljev. Splošnje sodi, da se bodete ne óziraje se na Avstrijo zopet tesno sprijaznili Nemčija in Rusija. Nezaupnosti ruskih listov se ne pripisuje nobena važnost.

Francoska zbornica se je pričela dne 16. t. m. posvetovati o utrjevanjih pristanišč Cherbourg, Brest in Toulon. Nujnost tega predmeta se je odklonila s 341 proti 142 glasovom. Škof Freppel je vložil predlog, da se odpravi avoboj. Tudi te točke nujnost se je zavrgla, kakor tudi napotje bonapartistovca Cuneo d'Ornana, da bi se po radikalcu Bourgeoisu predlagana presoja ustave izročila posebnemu odseku. — Predsednik Sadi-Carnot je sprejel črnogorskega kneza, ki je pozneje obiskal tudi Floqueta. — Listi pristrčno pozdravljajo prihod srbske kraljice Natalije.

Anglija ima vedno svoje težave z naselbinami. Ni še zadušila vstaje Culu-zamoreev, že se z nova poročá o nemirih v Ameriki. Tu so se na angleški posesti vzdignili Indijanci v Hazeetonu (Victoria British-Columbia); odšla je baterija topničarjev na lice mesta, kjer so vstajniki pobili že mnogo „belih.“

Rumunski list „**Romanul**“ zavrača napade „**Köln. Ztg.**“ na novoizvoljeni bukareški občinski svet, rekoč: Obrabljeno sredstvo berolinskega reptiljskega časopisja je očitanje vsem rumunskim politikom, da so orožje Rusije, ako se nočejo nepogojno klanjati nemškemu vplivu. — Predsednik zbornice poslancev, general Lecca, je predvčerašnjim umrl.

Izvirni dopisi.

Iz krškega okraja, 17. julija. Učiteljstvo našega okraja bode imelo svojo letošnjo uradno konferencijo dne 23. julija pod voditeljstvom svojega nadzornika J. Vodeba, c. kr. profesorja, v šolskem poslopju v Krškem. Na dnevnem redu so te-le točke: 1. Poročilo okrajnega šolskega nadzornika o nadziranju šol. 2. Meritev ploskev in teles (razlaga metodično za ljudske šole g. J. Bezljaj). 3. Ogled učilske razstave v zvezi z razlaganjem Lavtarjevega aparata (referira g. T. Romih). 4. Določitev šolskih knjig za bodoče šolsko leto. 5. Poročilo knjižničnega odbora. 6. Volitve: a) stalnega odbora, b) knjižničnega odbora in c) dveh zastopnikov v okrajni šolski svet za prihodnjo 6letno dčbo. 7. Pojedini nasvėti, ki se morajo vsaj do 20. julija predložiti pismeno stalnemu odboru v Krškem.

Posebne važnosti je volitev dveh zastopnikov v okrajni šolski svet. Do zdaj smo imeli dva taka zastopnika, ki sta zastopala sama sebe, delala eden za drugega ter se za druga učitelje le malo brigala. Zastopnika učiteljev sta nekaka advokata istih ter dolžnost teh je v prvi vrsti potegovati se za učiteljstvo ob vsaki priliki. Kimovec ne potrebujemo. Lahko bi se še povedalo marsikaj zanimljivega o naših zagovornikih; toda bolje je molčati. — Navedem naj le dva slučaja. Tekom minolih 6 let so bile v našem okraji izpraznjene tri boljše službe. Jedno je dobil neki učitelj s Štajerskega, ostali dve pa dva učitelja iz radovljiškega okraja, akoravno je bilo več domačih prosilcev. Naših zastopnikov dolžnost bi vendar morala biti, potegniti se za svoje učitelje — tiste, ki so za-nju glasovali! Preverjeni smo, če bi bila kedaj o pravem času in na pravem mestu odprla svoja usta, bi merodajne gosposke gotovo ne bile prezirale zaslužnih, več let službujočih učiteljskih moči domačega okraja. Na javnih shodih vedno in povsodi povdarjata, a tam, kjer je treba govoriti za kolege svoje, pa prav pošteno molčita.

Drugi slučaj jako označuje enega značaj. Pri občnem zboru posojilnice vršil se je ne ravno kolegijalni prizor, koji ne mu dela posebne časti. Grdo pač je, kdor kot kolega svojemu kolegi vpričo vseh prisotnih izusti besede, da ne zna brati! Zakaj tako postopanje? Že to očitno kaže, kaj je storiti učiteljem krškega okraja na dan volitve v okrajni zastop. Za toliko zrele jih vsaj zmatram, da bodo v svoji sredi našli dva vrla zastopnika, moža, ki se bodeta potegovala krepko za težnje svojih sobratov. Bivališče naših zastopnikov naj jih nič ne moti; naj stanujeta na konci periferije ali pa v centru, samo da ugajata popolaoma našim zahtevam!

Iz Prage, 17. julija. Včera slavilo je tu v karlinskem hramu skupaj z župnikom F. Hingstom deset l. 1848 v mašnika posvečenih gospodov svojo 40letnico. Po slovesnih sv. obredih je pridigoval

slavnosti primerno redemptorist p. P. Nováček. Vdeležil se je pa slavnosti tudi premil. škof litomoriški Em. Schoebel, koji je bil tudi l. 1848 posvečen duhovnikom.

Kakor pri vas težje tudi naše občine neznosna oremena. A tudi so taka bremena, kojim občine pri najboljši volji ne morejo zadostiti, inace bi onemogle. Tako ima na pr. v občini Trešovice blizu Prage biti postavljena šola, koje troški bodo iznašali 30.000 gld. Davka plačuje občina 700 gld., na stavbo prejela je podpore 800 gld., naklada mora torej zvišana biti za 200%, če hoče občina v 36 letih poplačati troške.

Samomori vsled nedostatka množé se tu, osobito pa po deželi v poslednji dóbi strašansko. Okrajna sodišča imajo povsodi opraviti z izvrševanjem nebrojnih eksekucij, koja vsaka pomeni katastrofo, pogubo vse rodbine. Strašanski dokaz temu je dogodba, ki se je pripetila te dni v Velvareh, kjer je kužuhar Dvořak ostrupil z gobami sebe, ženo in tri otroke zaradi zarubljenega šivalnega stroja; popoldne se je pa obesila, tudi v Velvareh, neka vdova, mati šesterih otrok, vsled bēde. Predno se je obesila, poslala je deca iz sobe, naj se zunaj igrajo. Ko se vrnejo, našli so mater obešeno v kamrici.

Petindvajsetletnice ljubljanskega „Sokola“ vdeleži se tudi praški „Sokol“ in druga sokolska društva češka po deputacijah ter se tega dneva močno veselé severoslovanski sokoliti. Povabila prejeli smo v češkem in slovenskem jeziku. Torej „na shledanou“ v beli Ljubljani v 8. in 9. dan meseca septembra. „Na zdar!“

Iz Horjula, 16. julija. Dne 15. t. m. vršila se je dvojna slovesnost, praznovanje godu farne patrone sv. Marjete in blagoslavljanje novega križevga pota, in izvršila se je obojna v prelepem vremenu, upamo, Bogu in sv. Marjeti, pa tudi trudoljubivemu župniku g. Fr. Dolinarju ter njegovim vse hvale vrednim faranom na čast. Sošli so se bili o tej priložnosti štirje rimski romarji, kateri so nam mnogo pripovedovali o lepoti rimskih cerkvá, o umetnosti in dragocenosti altarjev in družih spomenikov, ki se vidijo v Rimu in družih italijanskih mestih; a pogrešali so po Laškem veličastnega zvonjenja, lepo donečih orgelj in lepih križevih potov, ki so kras naših slovenskih cerkvá. Zlasti pa so ondi pogrešali najlepšega krasa vsake cerkve, obilne množice vernega ljudstva, katero ob Gospodovih dnevih božja svetišča po Slovenskem kar napolnjuje. To pa kaže, da je slovensko ljudstvo res dobro, pobožno ljudstvo, kakor so se o njem izrekli že rajski blagi Pij IX. Tako sem mislil tudi jaz, ko sem videl lepo slovesnost, ki se je pretéklo nedeljo godila v Horjulu.

Križev pot, ki je bil zopet, kakor že toliko drugzega lepega v tej cerkvi, po prostovoljnih darovih faranov napravljen, prišli so iz Ljubljane blagoslovit č. o. Angelik Hribar, slovesno sv. mašo opraviti pa mecen horjulske duhovnije prečast. gosp. kanonik A. Zamejic, spremljani še od dveh družih ljubljanskih gospodov, katera že več let dohajata v Horjul pomagat pri službi božji, zlasti odkar ondi duhovnega pomočnika primanjkuje. Tudi vrhniški dekan prečast. g. J. Koprivnikar in trije bližnji gospodje sosedje so to slovesnost s svojo priučujočnostjo povzdignili. Lepo in ne prevroče vreme je privabilo ljudstva iz vse okolice, da se je ljudi kar trlo v cerkvi in okoli nje. Prostor okrog cerkve je bil z mlaji, zastavami in vencí bogáto okrašen. V lepem sprevodu so mladeniči nesli v cerkev štirinajstere postaje križevga pota, pred katerimi je svetilo 28 belo oblečenih deklic s svečami in šopki svežih cvetlic v rokah. Sprevod se je med slovesnim zvonjenjem in streljanjem počasi premikal med dvema vrstama šolarjev in šolaric, ki so držali v rokah lipove vejice. Požarna bramba je pred cerkvijo in v cerkvi skrbela za red in za prostor. Ljudstvo obnašalo se je skozi in skozi dostojno in pobožno. Veselje se je bralo na vseh obrazih, ko so zagledali krasno izdelane slike Kristusovega trpljenja.

Po blagoslovljenji so č. g. o. Angelik stopili na leco in v mikavnem pa ginljivem govoru popisovali trpljenje Gospodovo in zlobo smrtnega greha ter priporočevali pobožnost sv. križevga pota, katero opravljati nas sili že lastni dobiček, pa tudi ljubezen do duš trpečih v vicah. Dasi je govor trajal celo uro, je ljudstvo vendar verno poslušalo govornika, kateri je po dokončani pridigi podal se k orgljam, pred par leti od g. Goršiča izdelanim, in s svojim prelepim igranjem na njih pokazal, kaj slovenski umetniki znajo.

Tudi novi križev pot je delo domačega uma in dlana. Naslikal ga je naš rojak g. Jurij Šubie, ki zdaj biva v Parizu; okvire pa je napravil njegov brat g. Val. Šubie, podobar v Poljanah. Le ena sodba gré o novem križevem potu, da se sme meriti z najlepšimi na Kranjskem, in da sta oba brata umetnika svojo nalogo jako dobro in vestno izvršila. Vse delo stane neki z voznino vred okoli 1100 gld. Cena, če tudi precejšnja, vendar ni prenapeta, če se primerja z lepim in umetnim delom, in se zraven pomisli, kako trudapolno mora biti ravno slikanje križevga pota. Podpirajmo torej raje domače umetnike, s katerimi se lahko ponašamo, kakor da bi denar trosili za tuje, morebiti nekoliko cenejše pa dostikrat malo pristojne izdelke.

Glasba.

Ig. Hladnik. Op. 10. Pod to tvrdo na zavitku izdal je mladi, plodoviti skladatelj štiri póle v četverki obsezajočo zbirko kompozicij za cerkev. Tu nahajamo pet „Tantum ergo“, pet mašnih in deset Marijinih pesem ter „dva kratka in lahka“ „Te Deum“. Pregledali smo skladbo in našli v njej mnogo lepih misli, ki dajo sklepati, da se skladatelj resno bavi s cerkveno glasbo, da je v skladanji začetne težave premagal, da mu gladko teče modulacija. Pač pa se nam dozdeva, kakor da je hotel nekatere proizvode posebno okrasiti in „nacificati“, kar po našem mnenji ne pristojá resnim skladbam pri očitni službi božji. Osobito v basu ponavlja se čestokrat trizvok, ki provzroča, če se pesem poje živahneje, vtis posvetnega. Želeli bi, ker komunist marsikaj lahko spregleda, naj bi naši skladatelji, predno pošljejo svoje proizvode v tiskarno, dali jih v pregled kakemu veščaku, ki bo z dobrim svetom svojim mogel prestreči marsikatero hibo, ki se kaže na tej ali onej sicer rabljivi kompoziciji. Ali v kljub tem opomnjam se veselimo živahnejšega gibanja, koje se kaže zadnji čas v Slovencih tudi na polji cerkveno-glasbenem. Napominana zbirka je vredna, da jo priporočimo organistom, ki bodo vedeli za svoje razmere izbrati iz nje primernih skladb za razne prilike. Delo dobiva se v „Katoliški Bukvarni“ in pri skladatelju v Stari Loki, komad po 1 gld. 20 kr. K.

Dnevne novice.

(Povodom štiridesetletnice cesarjeve) daroval je č. g. Franc Čarman, c. kr. vojaški kapelan v p., dve obligaciji po 100 gld. za šolo pri sv. Ani blizu Tržiča.

(Mil. gosp. knez in škof) podelili so včeraj zjutraj 16 gg. bogoslovcem subdijakonát.

(Konfiskacija.) Včerajšujo številko našega lista zaplenilo je državno pravdníštvo zaradi dopisa iz Istre.

(Osmína) po pokojnem č. gosp. J. Jeriču je bila danes ob 8. uri v stolni cerkvi. Sv. daritev je opravil preč. g. kanonik K. Klun.

(V gimnazijo ljubljansko) oglasilo se je, kakor se nam dodatno poroča, v prvem obroku dne 15. t. m. 200 učencev za prvi razred, in sicer v nemški oddelek 36, v slovenski pa 164. Po postavni natančni preskušnji dne 16. in 17. t. m. so se v nemški oddelek sprejeli vsi, v slovenski pa 143, izvršlo se jih je 21, ki so jokaje popuščali šolsko poslopje. Ker se bodo mnogi novi z repetenti ali ponavljáči vred še oglasili v jesenskem obroku, in bi krivica bila odganjati jih, razvidno je, kolika živa potreba bila je gimnazija v Kranji, kajti sedaj se mora otvoriti druga gimnazija v Ljubljani!

(Upravna komisija c. kr. vojaškega inženirskega ravnateljstva v Trstu) naznanila je trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se bode radi zagotovila pohišja za novo pehotno vojašnico v Ljubljani vršila pismena ponudbena razprava v sredo dne 25. julija 1888 ob 12. uri opoldne v pisarni c. kr. vojaškega inženirskega ravnateljstva v Trstu. Delo, ki se bode oddajalo, preračunjeno je z najvišjim zneskom 13.588 gld. Pogoji natečaja in ponudbeni obrazci dobivajo se v pisarni omenjenega ravnateljstva v Trstu proti sprejemnemu potrjilu; v isti pisarni so tudi na ogled občni in posebni pogoji, črteži in opis onega pohišja, katerega izdelovanje se bode oddajalo, natečateljem ali njih dovoljno izkazanim zastopnikom vsak dan od 18. do 24. julija 1888.

(Na dunajskem vseučilišči) je bil včeraj promoviran doktorjem prava gosp. Miha Truden, sin znanega veletržca in rodoljuba v Trstu.

(Slovenske paralelke) vpeljale se bodo na gimnazijah v Mariboru in Celji že v bodočem šolskem letu, kakor telegram z Dunaja sporoča.

(V neprijetnem položaji) bil je dne 12. t. m. popoldne neki kolesar, ko je drvil svojega dvožnega konja od Lukovice proti štajerski meji. V Blagovici pri hiši Ig. Pavliča oblajal ga je pes na hišnem pragu, ne da bi ga napal; plemeniti jezdec pa je potegnil revolver, z jednim strelom usmrtil psa ter jo brzo odkuril. Lastnik psa, ne bodi len, zapregel je v trenutku konja in pričela se je „divja gonjba“. Na nesrečo junaškemu jezdecu peljala je pot na strmino proti gori Učaku pred Trojanami. Kolesar je pihal in sopel, a zastoj; preganjalec došel ga je ravno na vrhu klanjca, zgrabil ga za ovratnik ter zahteval 4 gld. odškodnine za psa. Mladi gospodič pa je bil popolnoma suh, kakor je trdil. V krčmi g. Konška v Trojanah pokazal je orožni list, glaseč se na imé Bertolda Diamanta, tehnika iz Brucka ob Muri, ter svečano obljubil, da bo takoj z doma poslal zahtevano odškodnino. Dobri kmetič je izpustil gospoda in sedaj pričakuje odškodnino. Bržčas bo dolgo čakal.

(Deželni šolski svét) je na nasvét deželnega zdravstvenega svéta ukazal vsem vodstvom srednjih in ljudskih šol, da strogo prepovedó učencem kadenje in prestopnike prepovedi ostro kaznujejo.

(„Rimski katolik“) imenuje se list, ki ga vrejuje in izdaje č. g. dr. Anton Mahnič, profesor bogoslovja v Gorici, in tiska hilarijanska tiskarna. Prvi zvezek, ki je ravnokar izšel, obseza 96 strani. Vsebina mu je: Predgovor vrednikov. — Več luči, ali nekoliko poglavij o idealizmu (sp. dr. A. Mahnič). — Katoliški liberalizem. — Pisma o vzgoji, piše dr. Mahnič. — Črtice o ruski cerkvi, spisuje A. Červ. — Pamet in sv. pismo o narodnosti. — O bistvu cerkve. — Listek: Iz dnevnika Štefana Hodulje. V pustu spisal za post Tone od Kala. — Slovstvo: Poezije S. Gregorčiča. — Cuore. De Amicis. — Ogled po katoliškem in slovanskem svetu. — List bo izhajal vsako četrtletje po enkrat ter velja 2 gld. Naročnino prejema opravništvo v Gorici, Rabatišče št. 20, v Ljubljani „Katoliška bukvarna.“

(Štiri nove službe okrajnih zdravnikov) dovolil je presvetli cesar z letom 1889 in dve z l. 1890 na Štajerskem. Ustanovile se bodo l. 1889 v Slov. Gradci, Brežicah, Murovi in Radgoni; l. 1890 pa v Gröbmingu in Ljutomeru.

(Na deželni vinarski, sadjarski in poljedelski šoli na Grmu) bo letos učiteljski kurz od 6. do 25. avgusta. Učitelji dobé brezplačno stanovanje, hrano in potovalne troške povrnene. Učitelji, ki želé vstopiti, oglasijo naj se pri c. kr. deželnem šolskem svetu.

(Sokolove petindvajsetletnice), ki se bo vršila dne 8. in 9. septembra v Ljubljani, vdeležil se bo tudi „Sokol“ iz Prage, ki se bo pripeljal s posebnim vlakom.

(Pasji kontumac) zapovedan je zopet v Ljubljani za tri mesece, ker se je minoli ponedeljek priklatil iz okolice v Ljubljano stekel pes in oklal več psov.

(Gospod F. S. Vilhar) bo izdal tretjo knjigo svojih glasbotvorov. Knjiga bo obsezala okoli 100 strani in 24 kompozicij ter stala le dva goldinarja. Vsebino objavimo jutri.

(Visoka starost.) S Prežganja se nam poroča: Dne 14. julija umrl je tukaj Miha Zupančič, star 94 let. Do zadnjih dni je bil trden in prišel je skoraj vsak dan k sv. maši. Zapustil je sestro, staro 83 let in brata, starega 77 let. L. 1872. umrl mu je brat, star 73 let, in l. 1886. sestra, stara 79 let. Vsi so živeli v samskem stanu. Sploh pa tukaj ljudje visoko starost dosežajo, ker redno živé v zdravem zraku.

(Za medicinsko stolico) na zagrebškem vseučilišči darovalo je kr. mesto Križevac povodom cesarjeve 40letnice 2000 gld. Ob enem je založilo ustanovo letnih 200 gld. za medicinskega slušatelja iz Križevca na zagrebškem vseučilišči. Škof Hranilovič je v isti namen daroval 1000 gld.

(Huda ura) priguala se je po noči od torka na sredo nad Celovec in okolico. Ladijo, ki je stala blizu „Hladinkove vile“ na Vrbskem jezeru in je bila z drvni obložena, je vihar tako premetaval, da jo je skoraj do dna izpraznil.

(Ponesrečil) je v ponedeljek zvečer blizu Grljana pri Trstu Jos. Alič, ko se je vozil v čolničku po morji. Neka ženska na obrežji je videla, ko se je 150 korakov od brega zvrnil čoln. Alič se je prijel

za čoln in zavrtil. Dobili so pozneje veslo zlomljeno in čoln poškodovan; iz tega sklepajo, da ga je zgrabil morski som.

(Vojaško.) Povodom cesarjeve 40letnice bo letos meseca avgusta izredno povišanje pri vojaštvu. Imenovanih, oziroma povišanih v službi bode toliko častnikov, kolikor jih je po celi državi nameščenih, na pr. po kadetskih in družih učnih zavodih, po pisarnah, pri mapovanju itd. Vsled tega vspelo se bo mnogo častniških namestnikov do zlatega portepaja, ki bi ga sicer še ne bili dosegli, veliko poročnikov dobilo bo po dve in veliko nadporočnikov po tri zvezde, oziroma stotniško dostojanstvo.

(Vabilo) k slovesnosti, katero priredi škofjeloška četverorazredna deška ljudska šola v proslavljenju štiridesetletnice vladanja Nj. veličanstva presvetlega cesarja Franca Jožefa I., ter ob enem k sklepu šolskega leta, dne 24. julija 1888. Vspored: Ob 9. uri zjutraj zberó se učenci v šolskih sobah ter gredó od tod v mestno farno cerkev. Učenec nese zavito novo šolsko zastavo, a trije drugi na blazini trak. Pred sv. mašo blagoslovi mestni župnik, prečast. g. Bl. Šoklič novo šolsko zastavo, katera se zdaj razvije in jo, kot kumica blagorodna gospa Ema Krenner, soproga posestnika tovarne, okraši s trakom z napisom: „V trajni spomin 40letnega vladanja Nj. Veličanstva presvetlega cesarja Franca Jožefa I. 1848—1888“. Potem slovesna sv. maša s „Tantum ergo“ in „Genitori“. Poglavitni deli sv. maše naznanjali se bodo s streljanjem. Cerkevna slovesnost se sklene s „Te Deum-om“. Po končani cerkveni slovesnosti zberó se učenci in p. n. gostje v šolski sobi prvega razreda, kjer jih šolski vodja kratko nagovori. Po nagovoru zahvali se učenec IV. razreda učiteljem in gostom in vsi učenci zapojó cesarsko himno s spremljevanjem na harmoniji. Konečno prebere preblagorodni g. J. Merk, c. kr. okrajni glavar, najpridnejše učence iz zlatih bukev ter jim razdeli spričevala in letna sporočila.

(Obrtne zadruge). V krškem sodnijskem okraju so obrtne zadruge ustanovljene in njih načelniki tako sestavljeni: Trgovski zadrugi je načelnik g. R. Engelsberger, namestnik g. Aumann; gostilničarski in mesarski zadrugi je na čelu g. Gregorič, namestnik g. Rupert; zadrugi svobodnih, dopuščenih in rokodelskih obrtov je načelnik g. Jugovic, namestnik g. Jurčič. V Radečah so tudi voljeni odbori novim zadrugam, in sicer tako-le: Trgovski zadrugi sta na čelu gg.: Koželj in Podlesnik, krémarski gg.: Drmelj (v Boštanju) in Petrič; zadrugi ostalih obrtov pa gg.: Rižnar in Kajtna.

(Shod c. kr. notarjev) v področji graškega nadsodišča bo dne 22. t. m. ob 10. uri dopoldne v Gradci.

(Sedem milijonov kredita) zahtevala bo vlada še to jesen za pomnoženje vožnega parka državnih železnic.

Raznoterosti.

— Izročitev srbskega prestolonaslednika. Nekdo, ki je bil osebno navzoč od kraja do konca pri ločitvi srbskega prestolonaslednika od njegove matere, poroča o tem „Wr. Allg. Ztg.“: V četrtek zvečer je naznanil redarstveni predsednik wiesbadenski kraljici Nataliji, da bo v petek zjutraj če treba siloma izročil kraljeviča srbskim odposlanecem. Kraljica je protestovala zoper silovitosti, a dostavila je, da se bo udala kruti sili. Potem je povedala Aleksandru, da mora drugo jutro odpotovati. Prestolonaslednik je zajokal, rekoč: „Grem že v Belgrad, a ti, moja mati, moraš iti z menoj.“ Potem je šel spat. Bilo je v petek zjutraj — kraljica je ravno odzajutrkovala — tu so se odprla vrata v salon ter se je prikazal predsednik z mnogimi oboženimi redarji. Prišel se je nastopni dvogovor: Predsednik: „Veličanstvo, čas odhoda je prišel.“ — Kraljica: „Pritožiti se moram, da pride redarstvo v moje stanovanje, ko sem se vendar izjavila, da se ne ustavljam.“ — Predsednik: „Ravnaj se po višjem ukazu.“ — Kraljica: „Še je dve uri časa, kajti vlak se odpelje še-le opoldne.“ — Predsednik: „Obžalujem, a prestolonaslednika moram takoj vzeti seboj.“ — Kraljica: „Spremila ga bom na kolodvor.“ — Predsednik: „Tega ne smem dovoliti; naročilo se mi je marveč strogo, da veličanstvo ne sme zapustiti vile pet ur.“ — Kraljica: „V navzočnosti redarjev tedaj, s kojim ste me prej iznenadili, kakor sem se nadejala, moram se posloviti od svojega otroka?“ — Policijski predsednik je na to molčal. Tu je zahteval ob tla z nogama kraljevič, ki je bil pri

tem razgovoru navzoč, rekoč: „To je razžaljenje in sramota, nikedar v svojem življenju ne bom več stopil na nemška tla.“ — Ko je videla kraljica, da se ne dá omeščati predsednik, poslovila se je ganljivo od svojega sina. Oba sta pretakala britke solze; kraljica ga je zopet in zopet pritisnila na svoje ujaljeno materino sree ter ga poljubovala. Tuga zaprla jej je glas, niti besedice ni mogla izpregovoriti. V tem pretresujočem trenutku začul se je zopet suhoparni glas predsednikov: „Veličanstvo, opozoriti Vas moram na svoj ukaz.“ Tu je Natalija zadnjipot poljubila svojega sina, ki je koj potem odšel v spremstvu redarjev na kolodvor. Kraljica je stala pri oknu ter jokaje migala v slovo svojemu otroku, ki se je rosnim očesom obračal proti vili.

Telegrami.

Dunaj, 19. julija. „Armeeverordnungsblatt“ je objavil cesarjevo lastnoročno pismo na FZM. Kuhna, ki jako laskavo omenja povodom petdesetletnice njegovega vspešnega in izvrstnega delovanja v miru in vojski. Ker vojaške razmere zahtevajo, da drug prevzame dosedanje njegovo poveljništvo, prestopi v disponibiliteto s pridržkom druge službe in izrazom zahvale in priznanja za dosedanje vrlo službovanje.

Kronstadt, 18. julija. Ladija „Slavjanka“ s častniki in krmarskim vojaškim korom je danes odrinila v morje, da pripelje nemško brodovje v luko; čakala je bo pri Hochlandu.

Kronstadt, 17. julija. Carska ladija „Carевна“ s carom in carjevno na krovu je ob 1/2 6. uri na poti v Petrovi Dvor mimo priplula.

Dagerot (Estlandija), 18. julija. Cesarska ladija „Hohenzollern“ z ostalim spremljajočim mornaričnim oddelkom je danes zjutraj priplula mimo Dagerota.

Chicago, 18. julija. Zasledili so zaroto ter našli 12 dinamičnih bomb, eden revolver in eno bodalo. Ista je nameravala uničiti stanovališča pri zadnji pravdi zoper socialiste vdeleženih sodnikov, sodišče, druge javne stavbe in vredniške pisarne. Tri osebe so zaprli.

Washington, 18. julija. V republiki Venezueli je vstaja.

Tujci.

16. julija.

Pri **Mattéu**: Pfeifer, fin. nadsodnik, iz Trsta. — Geza Gombo, trg., iz Budimpešte. — J. Goltseh, trgovec, iz Prage. — Simon, nadzornik, iz Maribora.

Pri **Južnem kolodvoru**: A. Gylini, S. Gentilomo iz Trsta. — J. Ballis, P. Jugovic z Vrhnik. — Anton Zakrajšek iz Reke. — Diminich, pristav, iz Istre. — Kraus, trgovski pomočnik, z Vrhnik. — Bensa, duhovnik, iz Gorice. — Lehr, pozlatar, z Dunaja.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		srakomera v mm	toplomera po Celziju			
17.	7. u. zjut.	726.5	20.3	brezv.	d. oblačno	22.0
	2. u. pop.	727.8	23.3	m. jzap.	del. jasno	
	9. u. zveč.	727.8	18.1	sl. jzap.	jasno	
18.	7. u. zjut.	732.1	20.3	sr. jzap.	oblačno	14.8
	2. u. pop.	732.2	22.7	m. jzap.	"	
	9. u. zveč.	732.4	18.5	m. sever	"	

V torek zjutraj od 1. do 3. ure dež, dopoldne jasno, popoldne vetrovno. V sredo zjutraj dež, potem skoraj jasno, po noči dež. Srednja temperatura obeh dni 20.6° in 20.5° C., za 1.5° in 1.2° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

19. julija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 05 kr.
Sreberna " 5% " 100 " 16%	82 " 30 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	112 " 20 "
Papirna renta, davka prosta	96 " 50 "
Akoje avstr.-ogerske banke	873 " — "
Kreditne akcije	310 " — "
London	125 " — "
Srebro	— " — "
Francoški napoleond.	9 " 90 "
Cesarski cekini	5 " 90 "
Nemške marke	61 " 17 1/2 "

Darilec pridni šolski mladini, zlasti letos jako primerno in spominljivo, je knjžlica:

„Zlatomašnik LEON XIII.“

(s podobico).

Dobiva se po 6 kr. — 50 iztisov vkup po 5 kr. v Ljubljani pri „Katoliški družbi“, Stari trg št. 13.

Po ravno isti ceni „Papeževa nezmotljivost“.

V ponedeljek 16. dan t. m. zjutraj se je priklatil iz ljubljanske okolice v mesto kmečki takoimenovani brakepes, srednje velikosti, belo in črno pisane kože, je tukaj več psev napadel in oklal. Ta pes bil je od straže opoldne pobit.

Sekcija, ki se je takoj vršila, dokazala je, da je bil pes stekel.

Vsled tega se na podlagi postave z dne 29. februarja 1880. l. št. 35 drž. zak. za vse mesto od današnjega dne počeni **tri-mesečni pasji kontumac** vpelje in ukaže, da smejo psi v tem času le s trdnorbo okoli letati, ali pa se morajo zunaj hiše voditi **na vrvič**.

Psi, ki bodo prosto okoli letali, bodo se polovili in pokončali, proti nemarnim lastnikom pa se bo postopalo po dotičnih postavnih določbah.

Ob enem se omenja, da bode postavne varstvene naredbe za 4 kilometre daleč okolo mesta vpeljalo c. kr. okrajno glavarstvo v Ljubljani.

Mestni magistrat ljubljanski

17. dan julija 1888.

Župana namestnik: *Vončina*, m. p.

Janez Dogan,
mizarski mojster v Ljubljani
na Dunajski cesti št. 15, (Medijatova hiša)
priporoča svojo dobro vrejeno zalogo raznovrstne
hišne oprave,
politovane in likane: altarne podstavke po 5 gl. 50 kr., divane, garniture, modroce na peresih po 10 gl., žimnate modroce po 20 gl., vozičke za otroke, okvire za svete in posvetne podobe, in sicer za 20 odstotkov ceneje, kakor drugod.
Tudi prevzema vsa mizarska in stavbena dela.
Cenilnik s podobani zastoj in franko.

Naznanilo.

Županstvo v Mengši naznanja, da je slavna c. kr. deželna vlada dovolila mesto sejma sv. Urbana

semenj na dan sv. Ane 26. t. m.

Janez Levec,

(1)

župan.

OTOMANE,

!!gl. 38 a.v.!!



(glej podobo), najbolj praktično, elegantno, moderno in priljubljeno tapecirano polištevno orodje, preoblečeno z modernim in močnim blagom in popol-

no pozamenterije, to je s čopi in dolgimi franžami iz blaga, izdeluje po — 35 gold. a. v. — zajamčeno dobro in solidno narejene

Anton Obreza,

tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4.

Uzoreci blaga resnim kupcem franko na razpolago. Vsa v mojo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi izvršujem najceneje. — Modroce na peresih (Federmadratzen) 10 gl. in višje. — Preč. duhovščini priporočam kot specialiteto: altarne preproge.

Ceniki s podobami zastoj in franko na zahtevanje.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnečev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano rečno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupce so oljnaté barve v ploščevinastih pušicah (Bleebüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najšineje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

Cenike na zahtevanje.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX